

DET KONGELIGE FORSVARSDPARTEMENT

DIGITALISERINGS- OG FORVALTNINGSDEPARTEMENTET (DFD)

Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref
25/2019-1

Vår ref
25/03117-6

Dato
01. oktober 2025

Svar på høring av forslag til ny lov om kunstig intelligens (KI-loven)

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets høring 30. juni d.å. av forslag til ny lov om kunstig intelligens (KI-loven).

Forsvarsdepartementet har sendt høringen til underliggende etater, og har mottatt innspill fra Forsvaret v/Forsvarets sikkerhetsavdeling (FSA) og Forsvarsbygg (FB). Nedenfor har vi gitt en samlet fremstilling av innspillene vi har mottatt.

Virkeområde og unntaket for forsvars- og sikkerhetsformål

FB støtter hovedlinjene i forslaget til gjennomføring av KI-forordningen i norsk rett, og mener forslaget ivaretar hensynet til harmonisering og forutsigbarhet. FB viser til fortalepunkt 24 og artikkel 2 nr. 3 i KI-forordningen, hvor det fremgår at KI-systemer brukt «utelukkende» til militære formål, forsvarsformål eller formål knyttet til nasjonal sikkerhet, faller utenfor forordningens virkeområde uavhengig av hvilken enhet som benytter systemet. Dette inkluderer altså FB. Dersom systemene brukes (midlertidig eller permanent) til sivile, rettshåndhevende eller humanitære formål, omfattes de imidlertid av forordningen. FBs kjernevirksomhet er tett knyttet til nasjonal sikkerhet og forsvar. FB har imidlertid også andre oppgaver som det er uklart om man kan anse «utelukkende» er knyttet til nasjonal sikkerhet. I denne sammenhengen kan nevnes:

- *Publikumsrettet formidling og seminarer på festningsverkene*
- *Kultur- og historieformidling*
- *Drift og tekniske støttefunksjoner som kan ha både sivile og sikkerhetsrelaterte formål*

Postadresse
Postboks 8126 DEP
0032 OSLO
postmottak@fd.dep.no

Kontoradresse
Glacisgata 1
regjeringen.no/fd

Telefon
23098000
Org.nr 972417823

Avdeling
Offentlig- og
privatrett

Saksbehandler
Elise Christiansen

FB mener det er behov for en klargjøring av hvorvidt slike aktiviteter kan anses som «utelukkende» knyttet til nasjonal sikkerhet, eller om de faller inn under forordningens virkeområde.

Også FSA trekker frem at KI-forordningen ikke gjelder for systemer som er «utelukkende» brukt for militære formål, forsvarsformål eller nasjonal sikkerhet. FSA understreker viktigheten av at Norge implementerer KI-forordningen på en måte som ivaretar dette unntaket.

Når det gjelder forordningens presisering av at unntaket kun gjelder dersom det er tale om «utelukkende» bruk for disse formålene, viser FSA til at et KI-system som er laget for militær bruk og senere brukes sivilt eller som både har militære og sivile bruksområder, i begge tilfeller må følge reglene i forordningen. Etter FSA sitt syn reiser dette spørsmål om hva som skal til for at brukens varighet og omfang fører til at systemet anses som midlertidig brukt til andre formål og dermed omfattes av forordningen. En tydeliggjøring av hva som ligger i begrepet og en presisering av hvordan bestemmelsen vil praktiseres, vil sikre forutsigbarhet for aktørene.

Etter FBs vurdering bør lovgiver legge til rette for at vurderingen av om unntaket gjelder, knyttes til formålet med bruken av KI-systemet, snarere enn institusjonstilknytningen. For FB innebærer dette at:

- KI-systemer med klart sikkerhetsformål (f.eks. infrastruktur knyttet til Forsvarets operative evne) bør omfattes av unntaket.
- KI-systemer brukt i støttevirksomhet eller publikumsrettet aktivitet uten direkte kobling til sikkerhet, bør vurderes opp mot forordningens krav.

FB anbefaler at dette presiseres i forarbeidene, slik at sektorer som forsvarssektoren får en tydelig og praktisk anvendbar veiledning. Samtidig bør et visst tolkningsrom opprettholdes for å ivareta fleksibilitet i komplekse gråsoner.

Begrepsbruk og oversettelse

FSA viser til at unntaket for «national security» er oversatt med «nasjonal sikkerhet» i KI-loven. Dersom begrepet «nasjonal sikkerhet» i KI-loven skal forstås på samme måte som nasjonal sikkerhet i sikkerhetsloven, bør dette kommenteres i særmerknadene til loven.

FSA viser videre til at den engelske versjonen av forordningen brukes «military» og «defence», dette er oversatt til «militære» og «forsvar». Det er imidlertid ikke gitt at de norske begrepene fullt ut samsvarer innholdsmessig med de engelske termene. På norsk har eksempelvis «forsvar» tradisjonelt hatt en sterkere tilknytning til de militære styrkene og det bredere sikkerhetsarbeidet kalles ofte «sikkerhetspolitikk» eller «beredskap». For å unngå uklarheter, kan det være nyttig å gi nærmere veiledning om hvordan begrepene skal forstås i norsk kontekst.

I tillegg bør ordlyden «berøre medlemsstatenes kompetanse med hensyn til nasjonal sikkerhet» i artikkel 2 nr. 3 forklares nærmere i forarbeidene.

Forsvarsdepartementet støtter innspillene over fra FSA og Forsvarsbygg, og har ingen merknader utover dette.

Med hilsen

Magnus Bydal
avdelingsdirektør

Elise Christiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer